

De snelheid

Columns - 9 december 2020 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

‘Jongens, stil nu!’, roep ik nerveus tegen de kinderen: ‘We rijden de grens over!’ Diep haal ik adem, de komende twee uur worden slopend. En nee, we rijden op deze vrijdagmiddag - kort voor de Lockdown Light - niet de Duitse *Autobahn* op, we komen juist Nederland binnen, waar de autosnelweg zich voor mij steeds weer aanvoelt als een overlevingsparcours.

Ik geef toe: ik hou niet echt van autorijden. Ik heb mijn rijbewijs net zo lang uitgesteld tot ik een Duitse vrouw kreeg die het autorijden als een van haar eerste eisen voor een relatie stelde. Ik had het in Amsterdam met dat rijbewijs wel twee keer geprobeerd, maar na een paar lessen liet ik het weer zitten, en dat kwam niet alleen door de pijnlijke grapjes van de rij-instructeur.

Uitgerekend in het alternatieve Berlijn-Kreuzberg ging het ineens heel snel: bij een ‘groene’ rijsschool - ‘hippies’, zou mijn Nederlandse rij-instructeur hebben gezegd - loodste een Turks-Duitse jongeman me effectief en geduldig naar het rijbewijs. Pas relatief laat leerde ik daarmee de *Autobahnen* met teugellose rijssnelheid kennen, die over de hele wereld als een kenmerk van de Duitse cultuur gelden.

Minder bekend is dat ze in Duitsland zelf allerminst onomstreden zijn. Volgens de één - meestal de progressieve critici - is deze snelheid het gevolg van de machtige autolobby, terwijl het volgens de ander - meestal de conservatieven - juist een symbool van de vrijheid is, die buiten de autobaan toch al zoveel wordt afgeremd door vele restricties.

Merlijn Schoonenboom verbindt in zijn maandelijkse column persoonlijke ervaringen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen in Duitsland

Maar in 2021 is de kans reëel dat de snelheid nu echt wordt beteugeld. De Groenen staan op winst en zouden vanaf september in een regering kunnen zitten. Partijleider Robert Habeck heeft al gezegd dat hij de maximumsnelheid dan tot 130 km/u wil beperken; althans, op die plekken waar dat de afgelopen jaren sowieso niet allang is gebeurd.

Het is niet nieuw dat er een algemeen geldende *Tempolimit* op de agenda van de Duitse politiek staat, maar wel nieuw is dat inmiddels tweederde van de Duitsers het idee ook wel prima vindt. En waarom ook niet? De 'hippies' van mijn groene rijkschool hebben me in de theorieles bewezen dat er bij de onbegrensde snelheid niemand een winnaar is. Effectief komen de meeste *Raser* (snelheidsduivels) niet eens zoveel sneller aan. De meesten hebben door hun hoge snelheid een sterk verhoogd stress-level - 'ze komen dus niet uitgerust op hun werk'. En als hen zelf niets overkomt, dan zijn ze wel een gevaar voor anderen; om nog maar te zwijgen voor de CO2-last voor het milieu.

Toch vraag ik me af of veiligheid wel uitsluitend is terug te voeren op de hoogte van de snelheid. Deze weinig correcte gedachte krijg ik als ik Nederland binnenrijd, waar sinds 2020 een beperking tot 100 km/u geldt. We hebben er dan al een uurtje of vijf opzitten met huiveringwekkend zoevende Duitse bolides langs ons, maar overzichtelijk was het op de *Autobahn* wel. Een zekere Duitse gehoorzaamheid is er niet te ontkennen: de snellen links, de gemiddelden in het midden, en de 'hippies' rechts tussen de Litouwse vrachtwagens.

De Nederland snelweg voelt daarentegen als een grote chaos: je mag niet snel, maar men wil het wel. Dus als er geen flitspaal wordt vermoed, wordt er direct op het gaspedaal gedrukt. Sociale distantie vinden de Hollanders ook op de autoweg moeilijk; men kleeft met wrokkig ongeduld op elkaars bumper. Ook de spreekwoordelijke Nederlandse spontaniteit toont op de autoweg zijn schaduwzijde: zonder richtingaanwijzer wordt plotseling van strook gewisseld, om een paar minieme meters te kunnen winnen.

Qua verkeersdoden staat Nederland volgens Europees vergelijkend onderzoek (ETSC, 2019) één plek achter Duitsland (nummer 10). Misschien hangt veiligheid ook af van de rijstijl, die in ieder land toch net weer anders is. De eerste keren heb ik vanaf Hengelo het stuur opgelucht overgelaten aan mijn vriendin, die zich vanwege haar snelheidskunst natuurlijk als de betere rijder ziet. Maar inmiddels wil ze niet meer. Waarom? 'Te gevaarlijk, die Nederlanders.'

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/41242/de-snelheid>